

Raili Hildén, HU, docent i bedömning av
språkfärdighet
Raili.hilden@helsinki.fi

Muntlig färdighet i läroplaner och bedömning

Informationstillfälle för projektet
DigiTala
Helsingfors 20.1.2016

Muntlig färdighet i de nationella läroplansgrunderna

- Med som en del av kommunikativ språkförmåga sedan införandet av grundskolan (läroplan 1970)
- Rollen i undervisningen underordnad det skriftliga språket p.g.a. att tal inte ingår i studentexamen (Berggren 1970)
- Ökat intresse i slutet av 1980-talet för att göra talbedömning till en del av studentexamen (Yli-Renko 1989; Saleva 1993, Huhta 1993, Takala 1993)

Muntlig färdighet i de nationella läroplansgrunderna

- En arbetsgrupp tillsattes och kom ut med rapport 1993
- Pilotprojekt i början av 1990-talet i finländska övningsskolor och ett antal andra gymnasier (Huttunen, Paakkunainen & Pohjala 1994)
- Forskning och modelluppgifter producerades av deltagande lärare och forskare långt in på 2000-talet (t.ex. Saleva 1997, Hildén 2000, Mäkelä 2007)
- Intervjuprov/pardiskussion/studioprov

Muntlig färdighet i de nationella läroplansgrunderna

- Utbildningsstyrelsen publicerade årligen muntliga provpaket med bedömningskriterier sedan 1993
- Läroplansgrunderna 1994 hade en kommunikativ betoning
- Lg 2003 (gy) och 2004 (gr) anger kunskapsmålen enligt de europeiska referensramarnas nivåbeskrivningar även för tal
- Målsättning i svenska andra inhemska nivå B1.2/B1.1 (= att klara sig på svenska i vardagen)

A-kielten tavoitetasot lukio-opetuksessa (LOPS 2003)

Viestintätoiminto Oppimäärä	Kuullun ymmärtäminen	Puhuminen	Tekstin ymmärtäminen	Kirjoittaminen
Englanti A-kielenä	<i>B2.1 Itsenäisen kielitaidon perustaso</i>	<i>B2.1 Itsenäisen kielitaidon perustaso</i>	<i>B2.1 Itsenäisen kielitaidon perustaso</i>	<i>B2.1 Itsenäisen kielitaidon perustaso</i>
Muut A-kielet	<i>B1.1 - B1.2 Sujuva peruskielitaito</i>	<i>B1.1 Toimiva peruskielitaito</i>	<i>B1.2 Sujuva peruskielitaito</i>	<i>B1.1 –B1.2 Toimiva peruskielitaito</i>

Ruotsin tavoitetasot lukio-opetuksessa (LOPS 2003)

Viestintätoiminto Oppimäärä	Kuullun ymmärtäminen	Puhuminen	Tekstin ymmärtäminen	Kirjoittaminen
Ruotsi A-kielenä	<i>B2.1 Itsenäisen kielitaidon perustaso</i>	<i>B1.2 Sujuva peruskielitaito</i>	<i>B2.1 Itsenäisen kielitaidon perustaso</i>	<i>B1.2 Sujuva peruskielitaito</i>
Ruotsi B-kielenä	<i>B1.2 Sujuva peruskielitaito</i>	<i>B1.1 Toimiva peruskielitaito</i>	<i>B1.2 Sujuva peruskielitaito</i>	<i>B1.1 Toimiva peruskielitaito</i>
Äidinkielenomainen ruotsi	<i>B2.2 Toimiva itsenäinen kielitaito</i>	<i>B2.2 Toimiva itsenäinen kielitaito</i>	<i>B2.2 Toimiva itsenäinen kielitaito</i>	<i>B2.2 Toimiva itsenäinen kielitaito</i>

Muntlig färdighet i de nationella läroplansgrunderna

- Muntlig färdighet fortfarande i skymundan i undervisningen → ny utredning av en arbetsgrupp
- 2006 konstaterades att inte införa ett muntligt prov i studentexamen
- Föreskrift 10/011/2009: Ändring av grunderna för läroplanen i gymnasieutbildning för unga 2003 (pdf)
- 1.8.2010 en kurs i muntlig färdighet ersatte en fördjupande kurs i långa och medellånga lärokurser i inhemska och främmande språk

Muntlig färdighet i de nationella läroplansgrunderna

- Provbank för utvärdering av muntlig färdighet
- paruppgifter och presentationer (dialoger och monologer)
- Uttal, presentationsförmåga, samtalsfärdigheter
- Ca 15 minuter
- Bedömning enligt skalan 4-10 av egen lärare
- Ett särskilt intyg som bilaga till avgångsbetyget
- Inga riktiga konsekvenser av hur man klarar provet = låg status

-

Inofficiell konverteringstabell

ENA	ENB	Puhumisen kuvaus OPS- asteikolla	RUA	RUB
10		C11		
9	10	B22	10	
8	9	B21	9	10
7	8	B12	8	9
6	7	B11	7	8
5	6	A22	6	7
	5	A21	5	6
		A13		5
		A12		
		A11		

Muntlig färdighet i de nationella läroplansgrunderna

- Lg 2015 anger målnivåer för **att kommunicera och att producera** talad text (olika situationer, kommunikationsstrategier samt kulturellt lämpligt språkbruk)

Varför har det varit så svårt att testa det muntliga?

- Praktiska hinder att anordna ett prov samtidigt för tiotusentals gymnasister
- Bedömning av inspelade prov kräver stora censoreringsresurser = höga kostnader
- Enligt lagen kräver alla delar av studentexamen central bedömning
- Det digitala provformatet + avancerad talteknologi till hjälp

Tack för
uppmärksamheten!